

zvezdna
Beletrina

**Neskončna
zgodba**

Michael Ende

Neskončna zgodba

s črkami in podobami opremila Roswitha Quadflieg

prevedel Janez Gradišnik

Beletrina*

ANTIKVARIA Lastnik: Karl Konrad Koresper

Tako je bilo napisano na steklenih vratih majhne prodajalne, seveda pa je bil napis takšen samo, če je človek gledal iz notranjosti somračnega prostora skozi steklo na ulico.

Zunaj je bilo sivo, mrzlo novembrsko jutro in močno je lilo. Kaplje so tekle dol po steklu in čez zavite črke. Skozi steklo se ni dalo videti nič drugega kakor zid, marogast od dežja, na drugi strani ulice.

Na lepem pa je nekdo tako silovito odprl vrata, da je začel grozd medenih zvončkov, ki je visel nad njimi, vznemirjeno zvončkljati in se kar lep čas ni umiril.

Ta hrup je povzročil majhen, debel deček, ki je imel morda deset ali enajst let. Temno rjavi lasje so mu mokri viseli na obraz, plašč mu je bil premočen od dežja in od njega je kapljalo, čez ramo je imel na jermenu obešeno šolsko torbo. Bil je malo bled in ves zasopel, ampak če se mu je še pravkar tako mudilo, je zdaj stal kakor vkopan med odprtimi vrati.

Pred njim je ležal dolg, ozek prostor, ki se je proti ozadju izgubljal v somrak. Ob stenah so stale police, ki so segale do stropa in bile vse natlačene s knjigami vseh oblik in velikosti. Na tleh so bili nakopičeni kupi velikih foliantov, na nekaj mizah so bile naložene gore manjših knjig, ki so bile vezane v usnje in so se s strani zlato svetile. Za zidom iz knjig, nakopičenim za moža visoko, ki se je vzdigoval na nasprotnem koncu prostora, je bilo videti soj svetilke.

Iz tega svetlobnega soja se je kdaj pa kdaj vzdignil krožec dima, zvečal se je in se razkadir višje gori v temi. Videlo se je kakor signali, s katerimi si Indijanci pošiljajo sporočila s hriba na hrib. Očitno je tam nekdo sedel, in zares je deček izza knjižne stene zdaj zaslišal glas, ki je precej osorno rekel:

»Čudite se znotraj ali zunaj, ampak vrata zaprite. Vleče.«

Deček je ubogal in nalahno zaprl vrata. Potem se je približal knjižni steni in previdno pokukal okoli ogla. V naslanjaču iz zdrsanega usnja, z visokimi naslonki, je sedel tam težak, čokat mož. Na sebi je imel pomečkano črno obleko, ki je bila ponošena in se je zdela nekako prašna. Čez trebuh je imel zapet rožast telovnik. Mož je bil plešast, le nad uhlji mu je štrlel v zrak po en šop belih las. Njegov obraz je bil rdeč in je spominjal na glavo popadljivega buldoga. Na gomoljastem nosu so tičali majhni zlati naočniki. Povrh je mož kadir zavito pipo, ki mu je visela iz ustnega kotička, tako da so mu bila cela usta potegnjena postrani. Na kolenih si je držal knjigo, iz katere je bil očitno pravkar bral, zakaj ko jo je zaprl, je pustil med stranmi debeli kazalec leve roke – tako rekoč kot knjižno znamenje.

Zdaj si je z desnico snel naočnike, zazrl se je v malega debelega dečka, ki je stal cedeč se pred njim, pri tem pa je zažmeril z očmi, da je bil videti še bolj popadljiv, in zamrmral samo: »Poglejte si ga no!« Potem je spet odprl knjigo in bral naprej.

Deček ni prav vedel, kaj bi storil, pa je kar obstal in z velikimi očmi gledal moža. Naposled je ta spet zaprl knjigo – kakor poprej s prstom med stranmi – in zagodrnjal: »Poslušaj, fant, otrok ne trpim. Dandanašnji je sicer v modi, da vsi ljudje ženejo strašansko reč z vami – jaz pa ne! Ne veliko ne malo nisem prijatelj otrok. Zame so otroci samo neumni kričači, mučitelji, ki vse razbijejo, ki

knjige zamažejo z marmelado in trgajo strani in ki jim je deveta skrb, ali imajo odrasli morda tudi kake skrbi in bridkosti. To ti povem samo zato, da boš takoj vedel, pri čem si. Povrhu pa pri meni ni knjig za otroke, drugih knjig pa ti ne prodam. Tako, upam, da sva se razumela!«

Vse to je izrekel, ne da bi bil vzel pipo iz ust. Zdaj je spet odprl knjigo in bral naprej.

Deček je nemo prikimal in se obrnil, da bi odšel, zazdelo pa se mu je nekako, da tega govorjenja ne sme sprejeti kar tako brez ugovora, zato se je še enkrat zasukal in rekel potihlo:

»Vsi pa niso taki.«

Mož je počasi vzdignil pogled in vnovič odložil naočnike. »Še zmeraj si tu? Kaj pa mora človek storiti, da se znebi takega, kakor si ti, mi to morda lahko izdaš? Kaj si imel pravkar povedati tako nadvse pomembnega?«

»Nič pomembnega,« je še tiše odgovoril deček. »Hotel sem samo – vsi otroci niso takšni, kakor pravite.«

»A tako!« Mož je v narejenem začudenju vzdignil obrvi. »Potem si najbrž ti sam ta velika izjema, kaj?«

Debeli deček mu ni znal odgovoriti. Samo malo je zmignil z rameni in se spet obrnil, da bi odšel.

»Pa olikanost,« je zaslišal čemerni glas za seboj, »olikanosti ni-maš niti za vinar, sicer bi se bil vsaj predstavil.«

»Ime mi je Bastijan,« je rekel deček, »Bastijan Baltazar Buks.«

»Precej čudno ime,« je zarenčal mož, »s temi tremi beji. No da, za to ne moreš nič, saj si nisi sam dal imena. Jaz se imenujem Karel Konrad Koreander.«

»To so trije kaji,« je resno rekel deček.

»Hm,« je zagodrnjal stari, »drži!«

Izpuhnil je nekaj oblačkov. »No da, saj je tudi vseeno, kako se imenujeva, ko pa se ne bova več videla. Zdaj bi rad vedel samo še eno, namreč kako da si prejle s tako ihto pridrl v mojo prodajalno. Zdelo se je čisto tako, kakor da si bil na begu. Ali je tako?«

Bastijan je prikimal. Na lepem je bil njegov blede obraz videti še bolj bled kakor prej in njegove oči še malo večje.

»Verjetno si izropal blagajno v kaki trgovini,« je ugibal gospod Koreander, »ali pobil na tla kako starko ali kar že dandanašnji delajo taki, kakor si ti. Te lovi policija, otrok moj?«

Bastijan je odkimal.

»Na dan z besedo,« je dejal gospod Koreander, »pred kom si bežal?«

»Pred drugimi.«

»Pred katerimi drugimi?«

»Pred otroki iz mojega razreda.«

»Zakaj?«

»Ker ... ker mi nikoli ne dajo miru.«

»Kaj pa počnejo?«

»Pred šolo prežijo name.«

»In potem?«

»Potem vpijejo vse mogoče reči. Potiskajo me sem ter tja in se mi smejejo.«

»In ti se pa kar pustiš?«

Gospod Koreander je nekaj časa grajajoče gledal dečka in potem vprašal: »Zakaj pa jih ne kresneš kratko malo po nosu?«

Bastijan ga je gledal z velikimi očmi. »Ne – tega ne maram. In še to je – ne znam se dobro boksati.«

»Kaj pa rokoborba?« je hotel vedeti Koreander. »Tekanje, plavanje, nogomet, telovadba? Ne znaš ničesar od tega?«

Deček je zmajal z glavo.

»Z drugimi besedami,« je rekel Koreander, »slabič si, kaj?«

Bastijan je zmignil z rameni.

»Govoriti pa vendarle znaš,« je menil Koreander. »Zakaj jim ne povrneš, če te zasmehujejo?«

»To sem enkrat storil ...«

»No in?«

»Stlačili so me v smetnjak in privezali pokrov. Dve uri sem klical, preden me je nekdo slišal.«

»Hm,« je zagodrnjal gospod Koreander, »in zdaj si ne upaš več.« Bastijan je prikimal.

»Torej,« je ugotovil Koreander, »strahopetec si tudi še zraven.«

Bastijan je pobesil glavo.

»Verjetno se v šoli zelo ženeš, kaj? Najboljši v razredu s samimi petkami, ljubljenelec vseh učiteljev, kajneda?«

»Ne,« je rekel Bastijan in še zmeraj pobešal pogled, »prejšnje leto sem zaostal.«

»Bog v nebesih!« je vzkliknil Koreander, »odpovedal si torej na celi črti.«

Bastijan ni rekel nič. Kar stal je tam. Roki sta mu viseli ob telesu, s plašča mu je kapljalo.

»No, kaj pa vpijejo, kadar te zasmehujejo?« je hotel vedeti Koreander.

»Oh – vse mogoče.«

»Na primer?«

»Bastijan Bastijan Lomastijan! Na klopi sedi, s klopi zgrmi, pravi: Kako se mi slabo godi!«

»To ni posebno duhovito,« je menil Koreander, »kaj še?«

Bastijan se je obotavljal, preden je naštel:

»Zmešanec, tepec, bahač, goljuf ...«

»Zmešanec? Zakaj?«

»Ker včasih govorim sam s seboj.«

»Kaj pa na primer govoriš?«

»Izmišljam si zgodbe, izumljam imena in besede, ki jih še ni, in tako.«

»In to pripoveduješ sam sebi? Zakaj?«

»No, saj ni sicer nikogar, ki bi ga te reči zanimalo.«

Gospod Koreander je nekaj časa zamišljeno molčal.

»Kaj pravijo k temu tvoji starši?«

Bastijan ni takoj odgovoril. Šele čez čas je zamrmral: »Oče ne reče nič. Nikoli ne reče nič. Njemu je čisto vseeno.«

»Pa tvoja mama?«

»Mame – mame pa ni več.«

»Sta tvoja starša ločena?«

»Ne,« je rekel Bastijan, »umrla je.«

V tem trenutku je zazvonil telefon. Gospod Koreander se je s precejšnjim naporom vzdignil iz naslanjača in oddrsal v majhen kabinet, ki je bil za prodajalno. Vzdignil je slušalko in Bastijan je nerazločno zaslišal, kako je Koreander izrekel svoje ime. Potem so se vrata v kabinet zaprla in zdaj ni bilo slišati drugega kakor zamolklo mrmranje.

Bastijan je stal tam in ni prav vedel, kaj se je zgodilo z njim in zakaj je povedal in priznal vse to. Tako je mrzil, če so ga kaj vpraševali. Vroče ga je oblilo, ko se je mahoma domislil, da bo že spet prišel veliko prepozno v šolo, da, gotovo, pohiteti mora, steči mora – vendar je ostal tam, kjer je bil, in se ni mogel odločiti. Nekaj ga je zadrževalo, pa ni vedel, kaj.

Iz kabineta je še vedno zvenel tisti zamolkli glas. Bil je dolg telefonski pogovor.

Bastijan pa se je zavedel, da že ves čas strmi v knjigo, ki jo je prej le držal v rokah gospod Koreander in je zdaj ležala na usnjenem naslanjaču. Kar ni mogel odtrgati pogleda od nje. Bilo mu je, kakor da iz nje prihaja magnetna moč, ki ga neustavljivo privlačuje.

Približal se je naslanjaču, počasi iztegnil roko, se dotaknil knjige – in tisti trenutek je nekaj v njegovi notranjosti naredilo »klik!«, kakor da se je sprožila past. Bastijan je imel temen občutek, da se je s tem dotikom začelo nekaj nepreklicnega in da bo zdaj šlo svojo pot.

Vzdignil je knjigo in si jo ogledoval z vseh strani. Platnice so bile iz svile bakrene barve in so se lesketale, če je vrtel knjigo sem ter tja. Pri bežnem prelistavanju je videl, da je besedilo natisnjeno v dveh različnih barvah. Slik ni bilo videti, pač pa čudovito lepe, velike začetnice. Ko si je še enkrat natančneje ogledal platnice, je odkril na njih dve kači, eno svetlo in drugo temno, ki sta grizli druga drugo v rep in tako sestavljali oval. In v tem ovalu je bil v svojevrstnih zavitih črkah napis:

Neskončna zgodba

Človeške strasti so nekaj skrivnostnega, in otrokom ne gre z njimi nič drugače kakor odraslim. Tisti, katerih se polotijo, jih ne morejo razložiti, in tisti, ki niso doživeli nič takega, jih ne morejo doumeti. Nekateri ljudje zastavijo svoje življenje, da bi osvojili kak gorski vrh. Nihče ne bi mogel resnično pojasniti, zakaj, tudi oni sami ne. Drugi se uničujejo, da bi pridobili srce neke osebe, ki noče vedeti nič o njih. Spet drugi se ugonablajo, ker se ne morejo

upirati užitkom pri jedi – ali užitkom steklenice. Nekateri darujejo vse svoje premoženje, da bi dobili v igri na srečo, ali žrtvujejo vse zapičeni ideji, ki se ne more nikoli uresničiti. Nekateri verujejo, da bi mogli biti srečni samo, če bi bili kje drugje, kakor so, in vse življenje popotujejo po svetu. In nekaj jih je, ki nimajo miru, dokler niso postali mogočni. Skratka, toliko je različnih strasti, kolikor je različnih ljudi.

Za Bastijana Baltazarja Buksa so bile strast knjige.

Kdor nikoli ni po cele popoldneve sedel z žarečimi uhlji in razmršenimi lasmi nad knjigo in bral in bral in pozabljal svet okoli sebe, ni več opazil, da je postal lačen ali da ga zebe –

Kdor nikoli ni bral ob svitu žepne svetilke pod odejo, ker mu je oče ali mati ali kaka druga zaskrbljena oseba ugasila luč z dobro mišljeno utemeljitvijo, da je treba zdaj spati, ker bo treba zjutraj tako zgodaj iz pernic –

Kdor nikoli ni odkrito ali naskrivoma prelival grenkih solz, ker se je neka čudovita zgodba končala in se je bilo treba posloviti od oseb, s katerimi smo preživeli toliko prilog, ki smo jih ljubili in občudovali, za katere smo se bali ali upali zanje, in se človeku brez njihove družbe življenje zdi prazno in brez smisla –

Kdor ničesar od vsega tega ne pozna iz svoje lastne izkušnje, no, ta verjetno ne bo mogel doumeti tega, kar je zdaj storil Bastijan.

Strmel je v naslov knjige in izmenoma ga je oblivalo vroče in mrzlo. To, natanko to je bilo tisto, o čemer je bil že tolikokrat sanjal in česar si je želel, odkar ga je obšla njegova strast: zgodba, ki je ni nikoli konec! Knjiga vseh knjig!

To knjigo mora imeti, naj stane, kar hoče!

Stane, kar hoče? To se je zlahka reklo! Tudi če bi mogel ponuditi več kot tri marke in petnajst pfenigov žepnine, kolikor je imel pri

sebi – saj je dal ta neprijazni gospod Koreander še preveč razločno razumeti, da mu ne bo prodal prav nobene knjige. Podaril pa mu je že sploh ne bi. Stvar je bila brezupna.

In vendar je Bastijan vedel, da brez te knjige ne more oditi. Zdaj mu je bilo jasno, da je sploh samo zaradi te knjige prišel semkaj, na skrivnosten način ga je poklicala, ker je hotela k njemu, ker je bila pravzaprav že od nekdaj njegova last!

Bastijan je prisluhnil mrmranju, ki ga je bilo slišati iz kabineta.

Še preden se je zavedel, je na lepem prav naglo vtaknil knjigo pod plašč in jo tam z obema rokama stisnil k sebi. Brez šuma je šel zadenjsko proti vhodu v prodajalno, pri tem pa tesnobno upiral pogled v druga vrata, tista v kabinet. Previdno je pritisnil na kljuko. Hotel je preprečiti, da bi medeni zvončki zažvenketali, zato je odprl steklena vrata le toliko, da se je ravno še mogel zriniti skozi nje. Tiho in skrbno je zaprl vrata od zunaj.

Šele potem se je pognal v tek.

Zvezki, šolske knjige in pušica v njegovi torbi so poskakovali in ropotali po taktu njegovih korakov. V prsih ga je začelo zbadati, vendar je tekel naprej.

Dež mu je lil po obrazu in zadaj za ovratnik. Mraz in mokrota sta vdiralta skozi plašč, a Bastijan tega ni čutil. Bilo mu je vroče, vendar ne samo od teka.

Zdaj se je namreč mahoma zbudila njegova vest, ki poprej v knjigarni ni niti črhnila. Vsi razlogi, ki so bili prej tako prepričljivi, so se mu na lepem zdeli povsem neverjetni, stopili so se kakor sneženi možje v sapi zmaja, ki bruha ogenj.

Kradel je! Postal je tat!

Kar je storil, je bilo celo hujše od navadne tatvine. Ta knjiga je gotovo enkratna in nenadomestljiva. Gotovo je bila največji zaklad

gospoda Koreandra. Če goslaču ukradeš njegove izredne gosli ali kralju njegovo krono, je to še nekaj drugega, kakor če vzameš denar iz blagajne.

In medtem ko je tako tekel, je stiskal knjigo pod plaščem k sebi. Ni je hotel izgubiti, pa naj bi ga stalo še toliko. Bila je vse, kar je še imel na tem svetu.

Zakaj domov zdaj seveda ne more več.

Skušal si je zamisliti svojega očeta, kako sedi v veliki sobi, ki je urejena kot laboratorij, in dela. Okoli njega ležijo ducati mavčnih odlitkov človeških zobovij, zakaj oče je zobni tehnik. Bastijan še nikoli ni preudaril, ali oče pravzaprav rad opravlja to delo. Zdaj mu je to prišlo prvič v misli, a zdaj ga nikoli več ne bo mogel vprašati po tem.

Če bi šel zdaj domov, bi oče prišel v beli halji iz laboratorija, mogoče z mavčnim zobovjem v roki, in bi vprašal: »Že nazaj?« – »Že,« bi rekel Bastijan. – »Danes ni šole?« – Videl je očetov tihi, žalostni obraz pred seboj in vedel, da se mu nikakor ne bi mogel zlagati. Še toliko manj pa bi mu mogel povedati resnico. Ne, edino, kar more storiti, je to, da odide, kamorkoli, daleč proč. Oče ne sme nikoli izvedeti, da je njegov sin postal tat. In mogoče še tega ne bo opazil, da Bastijana ni več tam. Ta misel je imela celo nekaj tolažilnega.

Medtem je Bastijan prenehal teči. Zdaj je stopal zelo počasi in je na koncu ulice videl šolsko stavbo. Ne da bi bil opazil, je bil tekel po svoji običajni poti v šolo. Ulica se mu je zdela čisto zapuščena, čeprav je tu pa tam šel kak človek. Pa saj se tistemu, ki prihaja veliko prepozno, svet okoli šole vedno zdi kakor izumrl. In Bastijan je čutil z vsakim korakom, kako narašča bojazen v njem. Že tako ga je bilo strah šole, kraja njegovih vsakdanjih porazov, strah učite-

ljev, ki so mu dobrotno prigovarjali ali stresali svojo jezo nad njim, strah drugih otrok, ki so se norčevali iz njega in niso zamudili nobene priložnosti, da mu dokažejo, kako neroden in brez obrambe je. Šola se mu je že zmeraj zdela nepregledno dolga zaporna kazen, ki bo trajala, dokler ne odraste, in ki jo mora kratko malo nemo in vdano odsedeti.

Ko pa je zdaj šel po odmevajočih hodnikih, po katerih je dišalo po loščilu in mokrih plaščih, ko mu je prežeča tihota v hiši mahoma zamašila ušesa kakor zamašek iz vate, in ko je naposled stal pred vrati svojega razreda, ki so bila popleskana z enako barvo stare špinače kakor stene naokoli, mu je postalo jasno, da tudi tukaj poslej nima več kaj iskati. Saj mora vendar proč. Potem lahko tudi kar takoj odide.

Ampak kam?

V svojih knjigah je Bastijan bral o dečkih, ki so šli v službo na kako ladjo in odpluli v širni svet, da dosežejo srečo. Nekateri so postali tudi morski razbojniki ali junaki, drugi so se vrnili čez veliko let v svojo domovino kot bogataši, ne da bi kdo uganil, kdo so.

A Bastijan ni verjel, da bi bil zmožen česa takega. Tudi si ni mogel zamišljati, da bi ga sploh sprejeli za mornarčka. Povrhu se mu še sanjalo ni, kako naj bi prišel v kako pristaniško mesto, kjer so primerne ladje za taka drzna podjetja.

Kam torej?

In mahoma se je domislil pravega kraja, edinega kraja, kjer ga – vsaj spočetka – ne bi iskali in ne bi našli.

Podstrešje je bilo veliko in temno. Dišalo je po prahu in kroglicah proti moljem. Slišati ni bilo nobenega glasu, le lahno trkanje dežja po bakreni pločevini velikanske strehe. Mogočni tramovi, črni od

starosti, so v enakomernih presledkih štrleli iz podstrešnega poda, se više gori srečevali s tramovi ostrejša in se izgubljali nekam v temo. Tu pa tam so visele pajčevine, velike kakor viseče mreže, in se v prepihu lahko, kakor prikazni premikale sem ter tja. Z višine, kjer je bila strešna lina, je prihajal mlečen svetlobni soj.

V tej okolici, kjer se je zdelo, da se je čas ustavil, je bila edino živo bitje majhna miš, ki je skakljala po podstrešnem podu in puščala v prahu drobceno majhne stopinje. Tam, kjer je vlekla repek za seboj, je bila med odtisi šapic potegnjena tenka črta. Mahoma se je vzpela kvišku in prisluhnila. In potem je izginila – švrk! – v luknjo med podnicami.

Slišati je bilo ropot ključa v veliki ključavnici. Vrata na podstrešje so se počasi in škripaje odprla, za trenutek je padla čez prostor dolga proga svetlobe. Noter je smuknil Bastijan, potem so se vrata škripaje spet zaprla. Bastijan je vtaknil veliki ključ od znotraj v ključavnico in ga zasukal. Potem je celo še potisnil zapah in si z olajšanjem oddahnil. Zdaj ga resnično ne bi mogli najti. Tukaj ga tudi nihče ne bi iskal. Sem je prišel kdo le skrajnje redko – to je vedel precej zanesljivo – in tudi če bi naključje hotelo, da bi imel ravno danes ali jutri kdo tukaj kaj opraviti, bi našel vrata zaklenjena. In ključa ne bi bilo tam. In če bi vrata le kako odprli, bi imel Bastijan še zmeraj dovolj časa, da bi se skril med ropotijo.

Njegove oči so se polagoma privadile somračni svetlobi. Ta kraj je poznal. Pred pol leta si ga je šolski hišnik naročil, naj mu pomaga pri prenašanju velike košare za perilo, polne starih obrazcev in spisov, ki bi morali na podstrešje. Tedaj je tudi videl, kje hranijo ključ podstrešnih vrat: v stenski omarici, ki je visela zraven vrhnjega stopnišnega presledka. Po tistem nobenkrat ni več pomislil nanj, zdaj pa se ga je spet spomnil.

Začelo ga je zebsti, saj je bil njegov plašč premočen in tu gori je bilo zelo mrzlo. Najprej bi si moral poiskati kraj, kjer bi se namestil vsaj malo udobneje. Saj navsezadnje bo moral dolgo ostati tu. Kako dolgo – o tem za zdaj še ni premišljal in tudi ne o tem, da bo že prav kmalu postal lačen in žejen.

Šel je malo naokoli.

Tod je stala in ležala vsa mogoča ropotija, police, polne pismovnikov in že zdavnaj nepotrebnih spisov, druga čez drugo nakopičene šolske klopi z mizicami, popackanimi s črnilom, stojalo, na katerem je visel ducat zastarelih zemljevidov, več stenskih tabel, s katerih se je luščila črna barva, zarjavele železne peči, neuporabno telovadno orodje, na primer koza, na kateri je bila usnjena prevleka tako razpokana, da je polnilo viselo ven, počene medicinske žoge, kup starih zamazanih telovadnih blazin, nadalje nekaj nagačenih živali, napol razjedenih od moljev, med njimi velika sova, planinski orel in lisica, vseh vrst kemijske retorte in steklene posode z razpokami, stroj za elektriziranje, človeško okostje, ki je viselo na nekakšnem obešalniku za obleko, in veliko zabojev in škatel, polnih starih zvezkov in šolskih knjig. Bastijan se je naposled odločil za to, da za svoje bivališče imenuje kup starih telovadnih blazin. Če se je iztegnil na njih, se je počutil skoraj kakor na zofi. Odvlekel jih je pod strešno lino, tam je bilo najsvetlejše. V bližini je bilo nakopičenih nekaj sivih vojaških odej, seveda zelo prašnih in raztrganih, vendar povsem uporabnih. Bastijan si jih je prinesel. Slekel je mokri plašč in ga obesil na obešalnik zraven okostja. Okostnjak se je malo zazibal sem in tja, pa Bastijan se ga ni nič bal. Morda zato ne, ker je bil podobnih reči vajen od doma. Tudi premočene visoke čevlje je sezul. V nogavicah se je usedel po turško na telovadne blazine

in si kakor Indijanec potegnil sive odeje čez ramena. Zraven njega je ležala njegova torba – in bakrenasta knjiga.

Pomisлил je, da imajo drugi spodaj v razredu prav zdaj jezikovni pouk. Mogoče morajo pisati nalogo o kaki na smrt dolgočasni snovi.

Bastijan si je pogledal knjigo.

»Rad bi vedel,« je rekel predse, »kaj se pravzaprav dogaja v knjigi, dokler je zaprta. Seveda so v njej samo črke, natisnjene na papir, pa vendar – nekaj se mora le dogajati, saj ko jo odprem, je takoj tu cela zgodba. Tu so osebe, ki jih še ne poznam, pa najraznovrstnejše prigode in dejanja in boji – in včasih nastajajo morski viharji ali prihajamo v tuje dežele in mesta. Vse je vendarle že nekako v knjigi. Treba jo je brati, da jo doživiš, to je jasno. Ampak v njej je to že poprej. Rad bi vedel, kako.«

In na lepem ga je obšlo skoraj slovesno razpoloženje.

Popravlil se je na sedežu, vzel knjigo, jo odprl na prvi strani in začel brati.

I

Fantázija v stiski

li je že kdaj kdo slišal tak vihar? Bila je polnoč, v vrhovih prastarih orjaških dreves je strahotno bučalo. Debla, debela kakor stolpi, so škripala in ječala.

Vse živali v Hudem hoju so se poskrile v svoje brloge, gnezda in skrivališča.

Mahoma je med drevjem v ovinkastih črtah smuknil slaboten svetlobni soj, tu pa tam trepetaje obstal, vzletel, sédel na kako vejo in brž odhitel naprej. Bila je sveteča se krogla, velika kakor kaka otroška žoga, v velikih skokih se je poganjala naprej, se zdaj pa zdaj dotaknila tal in spet vzplula navzgor. Pa to ni bila žoga.

Bila je vešča. In zašla je s poti. Bila je torej zablodela vešča, in celo v Fantáziji je to precej redko. Po navadi ravno vešče zakrivijo, da drugi ljudje zablodijo.

V notranjščini okroglega soja je bilo videti majhno, nadvse gibko postavo, ki je na vso moč skakala in tekla. To ni bil ne možiček ne ženička, zakaj takih razlik pri veščah ni. V desnici je imela neznatno belo zastavo, ki je vihrala za njo. Bila je torej odposlanka ali pogajalka.

Nobene nevarnosti ni bilo, da bi se pri svojih plavajočih skokih v temi zaletela v kako deblo, zakaj vešče so prav neverjetno spretni in urni in morejo sredi skoka spremeniti smer. Zato se je tudi premikala tako ovinkasto, v celoti vzeto pa se je le ves čas gibala v isto smer.

Do trenutka, ko je prišla okoli štrleče skale in prestrašena odskočila. Dihajoč naglo kakor majhen pes, je obsedela v drevesni votlini in nekaj časa preudarjala, preden si je spet upala na dan, da je previdno pokukala okoli ogla skale.

Pred njo je ležala gozdna jasa, na njej pa je v svetlobi tabornega ognja sedelo troje postav zelo različne vrste in velikosti. Velikan,

ki je bil videti tak, kakor da je vse na njem iz sivega kamna, je ležal iztegnjen na trebuhu in je bil dolg skoraj tri metre. Opiral si je gornje telo na komolce in gledal v ogenj. Iz razbrazdanega kamnitega obraza, ki je stal čudno majhen nad mogočnimi rameni, je štrlelo zobovje kakor vrsta jeklenih dlet. Vešča je spoznala, da je to bitje iz zvrsti kamenožerov. To so bila bitja, ki so živela nepredstavljivo daleč od Hudega hoja v gorovju – niso pa živela samo v tem gorovju, živela so tudi *od* njega, ker so se hranila z njim. Preživljala so se s skalami. Na srečo so bila zelo skromna, od enega samega grižljaja te hrane, ki je bila zanje nadvse hranljiva, so lahko živela tedne in mesece. Kamenožerov tudi ni bilo prav dosti, povrhu pa je bilo gorovje zelo veliko. Ker so ta bitja živela tam že zelo dolgo – doživljala so veliko večjo starost od večine drugih bitij v Fantázi-ji – pa je gorovje v teku časa vendarle dobilo prav nenavaden videz. Podobno je bilo orjaškemu ementalškemu siru, polnemu lukenj in votlin. Najbrž zato so mu tudi pravili Gora rovov.

In ne samo da so se kamenožeri hranili s kamenjem, iz njega so tudi izdelovali vse, kar so potrebovali: pohištvo, klobuke, čevlje, orodje, da, celo ure s kukavico. Zato tudi ni bilo nič tako čudnega, da je imel ta kamenožer za seboj nekakšno kolo, v celoti izdelano iz navedene snovi, in imelo je dve kolesi, ki sta bili videti kakor mogočna mlinska kamna. V celoti je bilo bolj podobno parnemu valjarju s pedali.

Druga postava, ki je sedela na desni strani ognja, je bil majhen nočni védenec. Bil je kvečjemu dvakrat tolikšen kakor vešča in je bil podoben smolasto črni gosenici, pokriti s kožuhom, ki je sedla pokonci. Pri govorjenju je živahno mahal z drobcenimi rožnatimi ročicami, in tam, kjer je bil pod črnimi kuštravimi lasmi verjetno obraz, sta kakor meseca žareli dve veliki, okrogli očesi.

Po Fantáziji je bilo povsod dosti nočnih vedencev najrazličnejših oblik in velikosti, zato najprej ni bilo mogoče uganiti, ali je ta prišel od blizu ali od daleč. Vsekakor je bilo videti, da tudi on popotuje, saj je jahalna žival, ki jo uporabljajo nočni vedenci, namreč velik netopir, visela z glavo navzdol na veji za njim, zavita v svoja krila kakor zložen dežnik.

Tretjo postavo na levi strani ognja je vešča odkrila šele čez nekaj časa, zakaj bila je tako majhna, da jo je bilo iz take razdalje le težko opaziti. Pripadala je zvrsti drobničev – to je bil možiček s čezvse drobcenimi udi v pisani oblecki in z rdečim cilindrom na glavi.

O drobničih ni vešča vedela tako rekoč nič. Le nekoč je slišala, da si to ljudstvo postavlja na drevesnih vejah cela mesta, povezujoč pri tem hišice med seboj s stopničkami, vrvnimi lestvicami in drčami. Vendar so prebivali v čisto drugem delu brezmejne dežele Fantázije, še veliko veliko dalj od tod kakor kamenožeri. Toliko bolj osupljivo je bilo, da je bil jezdna žival, ki jo je imel tu navzoči drobnič ob sebi, od vseh živali polž. Sedel je za drobničem. Na njegovi rožnati hiši se je lesketalo majhno srebrno sedlo, in tudi uzda in vajeti, ki so mu bile pritrjene na rogove, so se svetile kakor srebrne nitke.

Vešča se je čudila, da ravno ta tri tako raznovrstna bitja tu složno sedijo skupaj, saj po navadi v Fantáziji nikakor ni bilo tako, da bi vse zvrsti živele med seboj v miru in slogi. Pogosti so bili boji in vojne, med nekaterimi vrstami tudi stoletja dolge razprtije, in med bitji povrh niso bila samo poštena in dobra, temveč tudi roparska, hudobna in grozovita. Še vešča sama je pripadala družini, ki se ni ravno preveč izkazovala z verodostojnostjo in zanesljivostjo.

Šele potem ko je vešča nekaj časa opazovala prizor v svitu ognja, je odkrila, da ima vsaka teh treh postav bodisi belo zastavico pri

sebi ali pa belo pasico počez čez prsi. Tudi ti trije so bili torej sli ali pogajalci in s tem je bilo seveda pojasnjeno, zakaj se vedejo tako miroljubno.

Da se niso navsezadnje odpravili na pot zaradi iste reči kakor vešča sama?

Zaradi buččega vetra, ki je stresal vršiče dreves, od daleč ni bilo mogoče razumeti, kaj govorijo. Ker pa so drug drugemu prizanašali kot odposlanci, je bilo verjetno, da bodo kot tako priznali tudi veščo in ji ne bodo nič storili. In navsezadnje bo pač morala koga vprašati za pot. Sredi gozda in sredi noči bi težko našla ugodnejšo priložnost. Osrčila se je torej, prišla iz svojega skrivališča, pomahala z belo zastavico in trepetaje obvisela v zraku.

Ker je kamenožer ležal z obrazom, obrnjenim proti njej, jo je prvi opazil.

»Nocojšnjo noč je pa res velik promet,« je rekel s hreščečim glasom. »Še eden prihaja.«

»Hoho, vešča!« je šepnil nočni vedenec in mesečeve oči so mu zažarele. »Me veseli, me veseli!«

Drobnič je vstal, naredil nekaj korakov proti prihajajoči in začivkal: »Če prav vidim, prihajate tudi vi kot odposlanka semkaj?«

»Tako je,« je rekla vešča.

Drobnič je snel rdeči cilinder, se nalahno priklonil in zaščebetel: »O, pridite vendar bliže, lepo prosim. Tudi mi smo sli. Prisedite v našo sredo.«

In s klobučkom je vabeče pokazal na prosto mesto ob ognju.

»Lepa hvala,« je rekla vešča in plaho stopila bliže, »ko me že vabite. Če se smem predstaviti: ime mi je Blub.«

»Me prav veseli,« je odvrnil drobnič. »Moje ime je Kukuk.«

Nočni vedenec se je priklonil kar sedé. »Jaz sem Vutelnik.«

»Drago mi je!« je zahreščal kamenožer, »jaz pa Prodošnjak.«

Vsi trije so se zagledali v veščo in ta se je zvijala v zadregi. Veščam je nadvse neprijetno, če jih kdo neprikrito opazuje.

»Kaj ne bi rajši sedli, draga Blub?« je vprašal drobnič.

»Pravzaprav,« je odvrnila vešča, »se mi zelo mudi in sem hotela samo vprašati, ali bi mi morda mogli povedati, v kateri smeri pridem od tod k Slonokoščenemu stolpu.«

»Hoho!« se je oglasil nočni vedenec, »mar hočemo k Otroški cesarici?«

»Prav tja,« je rekla vešča, »prinesti ji moram pomembno sporočilo.«

»Katero pa?« je škrtnil kamenožer.

»No –« vešča se je začela prestopati, »sporočilo je skrivno.«

»Mi trije imamo isti cilj kakor ti – hoho!« je odvrnil nočni vedenec Vutelnik. »Sami kolegi smo.«

»Morebiti imamo celó enako sporočilo,« je menil drobnič Kukuk.

»Usedi se in govôri!« je zaškripal Prodošnjak.

Vešča je sedla na prosto mesto.

»Moja domovina,« je začela po kratkem premisleku, »leži precej daleč od tod – ne vem, ali jo kateri izmed navzočih pozna. Imenuje se Blatni čret.«

»Huuu!« je očarano vzdihnil nočni vedenec, »čudovito lepi kraji!«

Vešča se je šibko nasmehnila.

»Da, kajneda?«

»Je to že vse?« je zahreščal Prodošnjak. »Zakaj pa si na poti, Blub?«

»Pri nas v Blatnem čretu,« je obotavljivo nadaljevala vešča, »se je nekaj zgodilo – nekaj nedoumljivega – se pravi, pravzaprav se še vedno dogaja – to je težko opisati – začelo se je s tem, da je – torej

na vzhodu naše dežele leži jezero – ali bolje rečeno, *ležalo je* – imenovalo se je Vretovje. In začelo se je torej s tem, da jezera Vretovja nekega lepega dne ni bilo več – kar izginilo je, razumete?»

»Hočete reči,« se je pozanimal Kukuk, »da se je posušilo?«

»Ne,« je odvrnila vešča, »saj potem bi bilo tam zdaj pač izsušeno jezero. Vendar ni tako. Tam, kjer je bilo jezero, zdaj sploh ničesar ni – kratko malo ničesar, razumete?«

»Luknja?« je zagodrnjal kamenožer.

»Ne, tudi luknja ne,« – vešča je postajala vidno vse bolj nebolgljena – »saj luknja je še vedno nekaj. Tam pa ni ničesar.«

Drugi trije sli so se spogledovali.

»Kakšen pa je videti ta – huhu – nič?« je vprašal nočni vedenec.

»Saj to je tisto, kar je tako težavno popisati,« je potrto zatrdila vešča. »Pravzaprav sploh nič ni videti. To je – to je kakor – oh, ni besede za to!«

»To je,« se je vmešal drobnič, »kakor da bi bil človek slep, če gleda na tisto mesto, kajneda?«

Vešča se je z odprtimi usti zastrmela vanj.

»To je pravi izraz!« je vzkliknila. »Ampak od kod – hočem reči kako – ali pa mar tudi vi poznate to?«

»Trenutek!« je zaškripal vmes kamenožer. »Povej, ali je ostalo samo pri tem?«

»Najprej že,« je pojasnila vešča, »se pravi, tisto mesto se je polagoma večalo. Kdove kako je tistega kraja zmeraj več manjkalo. Praurh Umh, ki je s svojim ljudstvom živel v Blatnem čretu, je potem na lepem tudi izginil. Drugi prebivalci so začeli bežati. Polagoma pa se je to začelo še na drugih koncih Blatnega čreta. Včasih je bilo spočetka prav majhno, trohica, tako velika kakor jajce tukalice. Ampak ta mesta so se širila. Če se je komu zgodilo, da je stopil tja

noter, je zmanjkalo tudi njegovega stopala – ali roke – ali kar je pač prišlo tja noter. To tudi nič ne boli – takemu potem samo na lepem zmanjka enega kosa. Nekateri so se celo namenoma spustili noter, če so prišli Niču preblizu. Ta reč ima neko neustavljivo privlačnost, ki je toliko močnejša, kolikor večje je tisto mesto. Nobeden izmed nas si ni mogel razložiti, kaj bi ta strašna reč mogla biti, od kod je prišla in kaj naj bi se storilo proti njej. In ker sama od sebe ni spet izginila, temveč se je zmeraj bolj širila, smo naposled sklenili, da pošljemo sla k Otroški cesarici, da jo poprosi za svet in pomoč. In ta sel sem jaz.«

Drugi trije so molče gledali predse.

»Huhu!« je bilo čez čas slišati tarnajoči glas nočnega vedenca, »tam, od koder prihajam jaz, je natanko tako. In na pot sem odšel z enakim ciljem – huhu!«

Drobnič je obrnil obraz proti vešči. »Vsak izmed nas,« je začivkal, »prihaja iz druge dežele v Fantáziji. Čisto slučajno smo se srečali tukaj. Vsak pa nosi Otroški cesarici isto sporočilo.«

»In to se pravi,« je zajechal kamenožer, »da je vsa Fantázija v nevarnosti.«

Vešča se je na smrt prestrašena ozirala zdaj v enega, zdaj v drugega.

»Ampak,« je vzkliknila in planila pokonci, »potem ne smemo več zamuditi niti trenutka!«

»Saj smo se tako ravno hoteli odpraviti,« je pojasnil drobnič. »Odpočivali smo si samo zaradi nepredirne teme tu v Hudem hoju. Zdaj ko ste vi pri nas, Blub, pa nam lahko svetite.«

»Nemogoče!« je vzkliknila vešča, »saj vendar ne morem čakati nekoga, ki jaha na polžu, obžalujem!«

»Ampak to je dirkalni polž!« je nekoliko užaljeno rekel drobnič.

»In povrhu – huhu! –« je zamomljal nočni vedenec, »ti sicer kratko malo ne povemo prave smeri!«

»S kom pa sploh govorita?« je zaškrtal kamenožer.

In zares, večša zadnjih besed drugih slov sploh ni več slišala, temveč se je v dolgih skokih oddaljila po gozdu.

»No da,« je menil drobnič Kukuk in si potisnil rdeči cilinderček na zatilje, »kot osvetljava poti večša morda tako ne bi bila prav primerna.«

Ob tem se je zavihtel v sedlo svojega dirkalnega polža.

»Meni bi bilo sicer tudi ljubše,« je izjavil nočni vedenec in s ti-him Huhu! priklical svojega netopirja, »če bi vsak izmed nas popotoval na svojo roko. Mi navsezadnje letimo!«

In frk! ga ni bilo več.

Kamenožer je pogasil taborni ogenj tako, da je nekajkrat s plo-sko roko potapljal po njem.

»Tudi meni je ljubše,« ga je bilo slišati škripati iz teme, »potem mi vsaj ni treba paziti, da ne bi sploščil česa drobnega.«

In potem se je slišalo, kako se je na svojem mogočnem skalnem kolesu s prasketom in škripanjem odpeljal naravnost v gozd. Tu pa tam je topo zadel ob kako orjaško drevo, slišati je bilo njegovo škripanje in renčanje. Počasi se je bučanje oddaljilo v temi.

Drobnič Kukuk je ostal sam tam. Zgrabil je za vajeti iz tankih srebrnih nitk in rekel:

»No no, saj bomo videli, kdo pride prvi tja. Hijo, moj stari, hijo!«

In tlesknil je z jezikom.

Potem pa ni bilo slišati drugega kakor vihar, ki je bučal v vrhovih Hudega hoja.

Stolpna ura v bližini je odbila devet.

Bastijanove misli so se le nerade povrnila v resničnost. Vesel je bil, da Neskončna zgodba nima nič opraviti z njo.

Ni maral knjig, v katerih so mu slabovoljno in čemerno pripovedovali čisto vsakdanje pripetljaje iz čisto vsakdanjega življenja katerihkoli čisto vsakdanjih ljudi. Saj tega je imel dovolj že v resničnosti, čemu naj bi še bral o tem? Povrh je mrzil to, če je opazil, da ga hočejo k čemu speljati. In v takih knjigah so človeka vedno, bolj ali manj razločno, skušali kam speljati.

Bastijan je imel najrajši knjige, ki so bile napete ali kratkočasne ali pri katerih je mogel sanjariti, knjige, v katerih so izmišljene osebe doživljale bajne prigode in kjer si je bilo mogoče zamišljati najraznovrstnejše reči.

Zakaj to je znal – mogoče je bilo to edino, kar je zares znal: nekaj si predstavljati, tako razločno, da je skoraj videl in slišal. Če si je sam pripovedoval svoje zgodbe, je večkrat pozabil vse okoli sebe in se šele na koncu zdramil kakor iz sanj. In ta knjiga tu je bila natančno takšna kakor njegove lastne zgodbe! Pri branju ni slišal samo škripanja debelih debel in bučanja vetra v vrhovih dreves, temveč tudi raznovrstne glasove četverice smešnih slov, da, domišljal si je celo, da vonja duh po mahu in gozdni prsti.

Spodaj v razredu naj bi se zdaj kmalu začela ura naravoslovja, ki je večidel obstajala v naštevanju socvetij in prašnikov. Bastijan je bil vesel, da sedi tu gori v svojem skrivališču in more brati. Menil je, da je to natanko prava knjiga zanj, čisto natanko prava!

Teden dni nato je Vutelnik, mali vedenec, kot prvi dosegel cilj. Ali bolje, bil je prepričan o tem, da je prvi, ker je prijezdil po zraku.

Bilo je ob uri sončnega zatona, oblaki na večernem nebu so bili videti kakor tekoče zlato, ko je opazil, da njegov netopir leti že nad

Blodnjakom. Tako se je imenovala širna ravan, ki je segala od obnebjja do obnebjja in ni bila nič drugega kakor en sam velik cvetlični vrt, poln begajočih vonjav in sanjskih barv. Med grmi, živicami, tratami in gredami z najbolj nenavadnimi in redkimi cvetovi so potekale široke poti in ozke steze, urejene tako umetelno in razvejeno, da je bil ves nasad nepredstavljivo razsežen blodnjak. Seveda je bil ta blodnjak namenjen samo igri in zadovoljstvu, ne zato, da bi koga zares spravil v nevarnost, ali celo zato, da bi odvrčal napadalce. Za to tudi ne bi bil primeren in takega varstva Otroška cesarica tudi ne bi potrebovala. V celem brezmejnem Fantázijskem cesarstvu ni bilo nikogar, pred komer bi se bila morala varovati. To je imelo razlog, ki ga bomo kmalu izvedeli.

Medtem ko je mali nočni vedenec povsem neslišno plaval na svojem netopirju čez ta cvetlični blodnjak, je lahko opazoval tudi različne redke živali. Na majhni prelihi med lipovko in nagnojem se je v večernem soncu igrala gruča mladih samorogov in nekoč se mu je celo zazdelo, da je pod modro orjaško zvončnico ugledal slovečega ptiča feniksa v njegovem gnezdu, prepričan pa o tem ni bil in obrniti se in pogledati tudi ni hotel, da ne bi izgubljal časa. Zakaj sredi Blodnjaka, lesketajoč se v vilinski belini, se je pred njim že pokazal Slonokoščeni stolp, srce Fantázije in prebivališče Otroške cesarice.

Pri človeku, ki tega kraja ni nikoli videl, bi beseda »stolp« morda lahko vzbudila napačno predstavo, morda predstavo zvonika ali grajskega stolpa. Slonokoščeni stolp je bil velik kakor celo mesto. Od daleč je bil videti kakor koničast, visok stožčast hrib, zasukan vase kakor polževa hiša in z najvišjim vrhom v oblakih. Šele kdor je prišel bliže, je mogel spoznati, da je ta velikanski sladkorni čok sestavljen iz nešteti stolpov, stolpičev, kupol, streh, tinov, teras,

vratnih obokov, stopnic in ograj, škatlasto zloženih drug ob drugem in drug nad drugim. Vse to je bilo narejeno iz najbolj bele fantázijske slonove kosti in vsaka posameznost je bila tako čudovito izrezljana, da je bilo v tem mogoče videti vrhunec rezbarske umetnosti.

V vseh teh poslopjih je živel dvor, ki je obdajal Otroško cesarico, komorniki in služabnice, modre žene in zvezdoznanci, magi in norci, sli, kuharji in akrobati, vrvoходke in pripovedovalci zgodb, glasniki, vrtnarji, stražarji, krojači, čevljarji in alkimisti. In čisto gori, na najvišji konici mogočnega stolpa, je prebivala Otroška cesarica v paviljonu, ki je imel podobo belega popka magnolije. Marsikatero noč, ko je stal ščip posebno lepo na zvezdnatem nebu, so se slonokoščeni listi široko odprli in se razprostrli v prelep cvet, v katerega sredi je potem sedela Otroška cesarica.

Mali nočni vedenec je pristal z netopirjem na eni spodnjih teras, tam, kjer so bili hlevi za jezdne živali. Očitno je bil že nekdo napovedal njegov prihod, zakaj čakalo ga je že petero cesarskih čuvajev živali, pomagali so mu iz sedla, se priklonili pred njim in mu potem molče podali obredno pozdravno pijačo. Vutelnik je samo malo srknil iz slonokoščene čaše, toliko, da je bilo ustreženo šegam, potem jo je vrnil. Tudi vsak izmed čuvajev je srknil požirek, potem so se vnóvič priklonili in odpeljali netopirja v hlev. Vse to se je dogajalo molče.

Ko je netopir prišel na prostor, ki mu je bil namenjen, se ni pri-taknil ne napoja ne krme, temveč se je takoj zamotal, se z glavo navzdol obesil na svoj kavelj in se pogreznil v trdno spanje izčrpanosti. Tega, kar je moral opraviti za malega nočnega vedenca, je bilo namreč malo preveč. Čuvaji so ga pustili pri miru in po prstih odšli proč.

Sicer pa je bilo v tem hlevu še veliko drugih jezdnih živali: rožnat in moder slon, velikanski ptič krilati lev, ki je bil s prednjo polovico telesa podoben orlu in z zadnjo levu, bel krilati konj, čigar ime je bilo nekoč poprej znano tudi zunaj Fantázije, zdaj pa je pozabljeno, nekaj letečih psov, tudi nekaj drugih netopirjev, da, celo kačji pastirji in metulji za posebno majhne jezdece. V drugih hlevskih poslopjih so bile še druge jezdne živali, ki niso letale, temveč tekale, se plazile, poskakovale ali plavale. In vsaka izmed njih je imela za svojo nego in strežbo posebne čuvaje.

Po navadi bi se moral tukaj pravzaprav slišati razsežen vrvež glasov: tuljenje, vreščanje, gostolenje, čivkanje, kvakanje in gaganje. Bilo pa je popolnoma tiho.

Mali nočni vedenec je še vedno stal na kraju, kjer so ga bili zapustili čuvaji. Na lepem ga je obšla pobitost in malosrčnost, ne da bi prav vedel, zakaj. Bil je tudi sam zelo izčrpan od dolgega dolgega popotovanja. Poživilo ga ni niti to, da je prišel prvi.

»Oho,« je iznenada zaslišal čivkajoč glasek, »kaj ni to prijatelj Vutelnik? Kako lepo, da ste naposled tukaj.«

Nočni vedenec se je ozrl in mesečeve oči so mu zažarele v začudenosti, zakaj na neki ograji, malomarno naslonjen na slonokoščen cvetlični lonec, je stal tam drobnič Kukuk in mu mahal z rdečim cilindrom.

»Huhu!« se je zbegano oglasil nočni vedenec in čez nekaj časa še enkrat »huhu!«. Česa pametnejšega se kratko malo ni domislil.

»Druga dva,« je pojasnil drobnič, »doslej še nista prišla. Jaz sem tu od včeraj zjutraj.«

»Kako – huhu! – kako pa se vam je to posrečilo?« je vprašal nočni vedenec.

»No da,« je menil drobnič in se smehljaj nekoliko zviška, »saj sem vam povedal, da imam dirkalnega polža.«

Nočni vedenec se je s svojo malo rožnato roko popraskal po krzneni goščavi na glavi.

»Takoj moram k Otroški cesarici,« je rekel jokavo.

Drobnič ga je zamišljeno pogledal.

»Hm,« je rekel, »saj, jaz sem se priglasil že včeraj.

»Priglasil?« je vprašal nočni vedenec. »Kaj se ne da iti takoj k njej?«

»Bojim se, da ne,« je čivknil drobnič, »treba je dolgo čakati. Kako naj to povem – velikanski naval slov je tu.«

»Huhu –« je zatarnal vedenec, »kako pa to?«

»Najboljše bo,« je zaščebetel drobnič, »da si stvar sami ogledate. Pridite, ljubi Vutelnik, pridite!«

Odpravila sta se v dvoje na pot.

Glavna cesta, ki se je vila navzgor v smeraj bolj zožujoči se vibri okoli Slonokoščenega stolpa, je bila polna gosto zgnetene množice najbolj nenavadnih postav. Orjaški džini, ozaljšani s turbani, drobni škratje, troglavi gorščaki, bradati pritlikavci, sveteče se vile, kozonogi favni, divje samice z zlato kodrastim kožuhom, iskreči se snežni duhovi in nešteta druga bitja so se pomikala po cesti gor in dol, stala v gručah skupaj in se tiho pogovarjala ali tudi nemo čepela na tleh in turobno gledala predse.

Ko jih je Vutelnik zagledal, je obstal.

»Huhu!« je rekel, »kaj pa se dogaja tukaj? Kaj počnejo tu vsi tile?«

»To so sami sli,« je tiho razložil Kukuk, »sli z vseh koncev Fantázije. In vsi imajo enako sporočilo kakor mi. Govoril sem že z mnogimi izmed njih. Kaže, da je povsod izbruhnila ista nevarnost.«

Nočni vedenec se je oglasil z dolgim tarnajočim zdihovanjem.

»Pa se kaj ve,« je vprašal, »kaj je to in od kod prihaja?«

»Bojim se, da ne. Nihče ne zna razložiti tega.«

»Kaj pa Otroška cesarica sama?«

»Otroška cesarica –« je potihlo rekel drobnič, »je bolna, zelo zelo bolna. Mogoče je tu razlog za nedoumljivo nesrečo, ki je prišla nad Fantázijo. Nobeden izmed mnogih zdravnikov, ki so zbrani v okraju palač tam gori pri Magnolijevem paviljonu, pa doslej še ni dognal, za čim je zbolela in kaj bi se dalo storiti proti temu. Nihče ne ve za zdravilo.«

»To je,« je zamolklo rekel nočni vedenec, »– huhu! – to je katastrofa.«

»Da,« je odvrnil drobnič, »tako je.«

Spričo takih okoliščin se je Vutelnik začasno odpovedal temu, da bi se dal napovedati pri Otroški cesarici.

Sicer pa je dva dni pozneje prispela večča Blub, ki je seveda letela v napačno smer in zato naredila velikanski ovinek.

In naposled – še tri dni pozneje – je prišel tudi kamenožer Prodošnjak. Prilomastil je peš, zakaj na lepem se ga je bila polotila volčja lakota, pa je pojedel svoje kamnitno kolo – tako rekoč kot brašno.

Med dolgim časom čakanja so se četverer neenaki sli tesno sprijateljili in ostali tudi pozneje skupaj.

A to je že druga zgodba in naj bo povedana kdaj drugič.